

R A P O R T
 privind utilizarea fondului rutier în anul 2014

din 01.05.2015

Monitorul Oficial nr.124-130/805 din 22.05.2015

* * *

Fondul rutier a fost constituit în scopul asigurării finanțării activităților din domeniul drumurilor ce se referă la întreținerea și reparația drumurilor publice din Republica Moldova. Lista drumurilor publice a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea listelor drumurilor publice naționale și locale (județene) nr.1323 din 29 decembrie 2000.

Rețeaua drumurilor publice

Din lungimea totală a drumurilor publice (inclusiv Transnistria) 10560 km (3680 km – drumuri naționale și 6880 km – drumuri locale Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” gestionează 9360 km, din care 3339 km – drumuri naționale și 6021 km – drumuri locale.

Structura rețelei drumurilor publice la situația din 01.01.2015 este prezentată în tabelul 1 și figura 1.

Tabelul 1

Tipul îmbrăcăminteii		Total drumuri publice	Naționale		Locale	
			total	inclusiv		
				magistrale		republicane
Lungimea totală, km		9360	3339	820	2519	6021
din care:						
Îmbrăcăminte modernizată	km	5427	2963	799	2164	2464
	%	58,0	88,8	97,4	85,9	40,9
Îmbrăcăminte bituminoasă ușoară	km	467	124	18	106	343
	%	5,0	3,7	2,2	4,2	5,7
Drumuri pietruite	km	2967	252	3	249	2715
	%	31,7	7,5	0,4	9,9	45,1
Drumuri din pământ	km	499	-	-	-	499
	%	5,3	-	-	-	8,3

Lungimea totală a drumurilor naționale de 3339 km, reprezintă 35,7% din lungimea totală a drumurilor publice, și constituie rețeaua de bază a țării.

Rețeaua drumurilor publice administrate de ASD

la starea din 01 ianuarie 2015

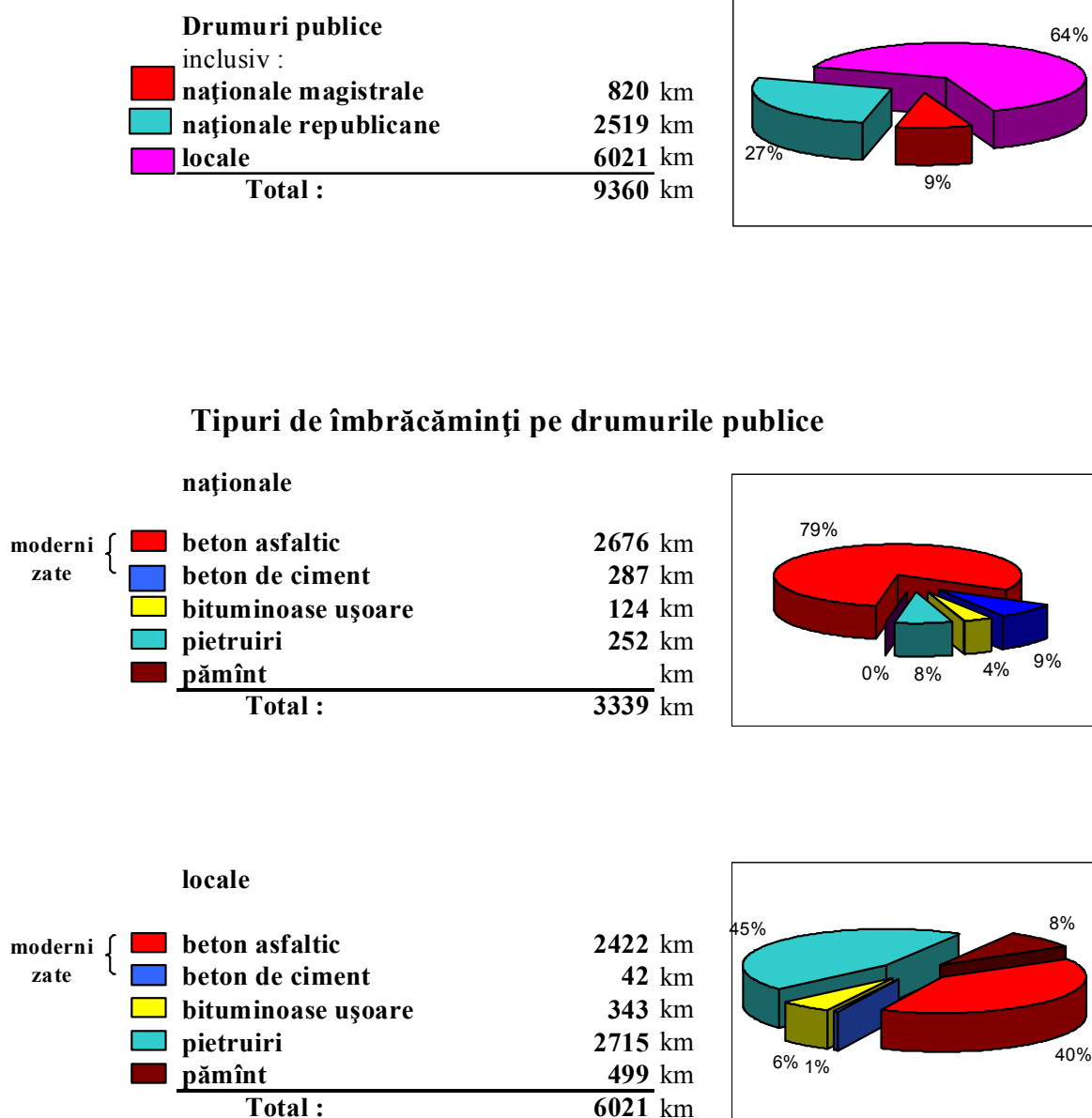

Figura 1

Finanțarea activităților de întreținere și reparație a drumurilor.

Conform Legii bugetului de stat pentru anul 2014 nr.339 din 23 decembrie 2013, cu modificările și completările ulterioare volumul fondului rutier a fost stabilit în mărime de 1363,993 milioane lei. Efectiv pe parcursul anului 2014 în fondul rutier s-au acumulat în total 1321,923 milioane lei, sau 96,2% față de volumul planificat.

În conformitate cu **Programul privind repartizarea mijloacelor fondului rutier în anul 2014**, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.168 din 11.03.2014 cu modificările și completările ulterioare, cheltuielile totale pentru lucrările de reparație și întreținere a drumurilor publice au fost stabilite în volum de 1363,993 milioane lei.

Volumul acumulărilor pe fiecare sursă a fondului rutier este prezentat în tabelul 2.

Denumirea surselor	Volumul acumulărilor, mii lei
Din contul accizelor la benzina si motorina (80%)	1024222,0
Încasările în fondul rutier din taxe, total	297701,0
- Taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova	876,5
- Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova	219079,6
- Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule ale căror masa totală, sarcina masică pe osie sau a căror gabarite depășesc limitele admise	5446,3
- Taxa de eliberare a autorizațiilor pentru transporturi rutiere internaționale	12562,7
- Taxa pentru folosirea zonei de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj	277,5
- Taxa pentru comercializarea gazelor naturale destinate utilizării în calitate de carburanți pentru unitățile de transport auto	6813,8
- Taxa pentru folosirea zonei de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității exterioare	402,5
- Taxa pentru folosirea zonei de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere	632,5
- Vinieta	51609,6

Datele generale privind valorificarea mijloacelor destinate reparației și întreținerii drumurilor publice în anul 2014, finanțate din fondul rutier sunt prezentate în tabelele 3 și 4.

Tabelul 3

Nr.	Denumirea lucrărilor	Programat conform HGRM nr.168 din 11.03.2014, mil.lei	Modificat conform HGRM nr.1021 din 22.12.2014, mil.lei	Valorificat mil.lei	Raportul între 4 și 5, %
1	2	3	4	5	6
I	Lucrări de întreținere și reparație a drumurilor publice	935,680	955,882	987,371	103
1	Întreținerea drumurilor publice	895,633	933,835	965,300	103
2	Reparația drumurilor și construcțiilor inginerești	3,547	3,547	3,547	100
3	Lucrările de proiectare și alocare a terenurilor	12,000	18,500	18,524	100
4	Procurarea de mașini, autospeciale și utilaje pentru întreținerea și administrarea drumurilor	24,500	-	-	-
II	Lucrări de întreținere și reparație a căilor de acces la instituțiile de menire social-culturală din intravilanul localităților	390,913	408,111	375,705	92
	Total	1326,593	1363,993	1363,076	99,9

Repartizarea mijloacelor fondului rutier pe capitole de cheltuieli precum și utilizarea mijloacelor alocate este prezentat în tabelul 4.

Tabelul 4

Articolul de cheltuieli	Volumul de mijloace planificat, mil.lei			Valorificat, mil.lei		
	Total	inclusiv pentru drumurile		Total	inclusiv pentru drumurile	
		naționale	locale		naționale	locale
1	2	3	4	5	6	7
Total	1363,993	589,627	774,366	1363,076	637,469	725,067
Total I	955,882	589,627	366,255	987,371	637,469	349,902
I	Întreținerea drumurilor - total	933,835	571,830	362,005	965,300	619,210

	inclusiv:						
1.	întreținerea de rutină a drumurilor (plombarea gropilor, profilarea părții carosabile cu adaos de material, întreținerea terasamentului și sistemelor de evacuare a apelor, întreținerea lucrărilor de artă, lucrări neprevăzute: în caz de inundații, cu spălarea terasamentului și distrugerea podurilor, alunecări de teren etc.);	217,065	117,065	100	219,656	120,043	99,613
	reparații periodice, curente și tratamente;	544,866	324,261	220,605	551,874	345,311	206,563
	lucrări pentru asigurarea securității circulației rutiere (marcajul părții carosabile, parapetul metalic, înlocuirea și reparația indicatoarelor de circulație);	76,000	66,000	10,000	77,527	67,826	9,701
	întreținerea drumurilor pe timp de iarnă (dezzăpezirea, combaterea poleiului);	74.000	47,000	27,000	96,610	70,395	26,215
	crearea de spații verzi în zonele de protecție a drumurilor (plantarea arborilor și arbuștilor și întreținerea lor);	1,100	0,700	0,400	1,100	0,671	0,429
	evidența tehnică a drumurilor și implementarea sistemului de optimizare a lucrărilor de reparație și întreținere a lor;	2,000	2,000	0,000	1,770	1,77	0,000
	elaborarea documentelor normative, dezvoltarea bazei informaționale și colaborarea internațională;	2,100	2,100	0,000	2,100	2,1	0,000
	administrarea drumurilor publice;	16,000	12,000	4,000	13,959	10,39	3,569
	controlul sarcinii pe osie.	0,704	0,704	0,000	0,704	0,704	0,000
2.	Reparația drumurilor și construcțiilor ingineresti (achitarea datoriilor pentru lucrările efectuate în anii precedenți)	3,547	3,547	0,000	3,547	3,547	0,000
3.	Executarea lucrărilor de proiectare, evaluare a drumurilor și procurare a terenurilor	18,500	14,250	4,250	18,524	14,712	3,812
II.	Lucrări de întreținere și reparație a căilor de acces la instituțiile de menire social-culturală din intravilanul localităților	408,111	0,000	408,111	375,705	0,000	375,705

Activitatea de întreținere și reparație a drumurilor finanțată de fondul rutier.

Principiile de bază ale activităților de întreținere și reparație a drumurilor au fost:

- Orice drum după construcție sau reconstrucție necesită o supraveghere permanentă, îngrijire, întreținere, reparații sistematice neînsemnate și periodice mai mari. Fără aceste intervenții drumul, indiferent de nivelul tehnic și calitatea de construcție de care dispunea, de la început treptat și ulterior tot mai repede și mai repede se va deforma și se va deteriora ireversibil.

- Menținerea rețelei de drumuri la un nivel tehnic corespunzător la care exploatarea să se facă în cadrul normelor de siguranță a circulației, necesită o urmărire continuă a stării tehnice a carosabilului. Acest lucru presupune cunoașterea principalilor factori de agresivitate la drumuri și a cauzelor apariției degradărilor, precum și programarea corespunzătoare a lucrărilor de întreținere în concordanță cu aplicarea unor metode specifice de reparare a degradărilor.

- În procesul de exploatare a drumului lucrările de reparare și întreținere au menirea nu doar restabilirea și menținerea parametrilor tehnici și caracteristicilor inițiale, calculate conform normativelor aprobate cu mulți ani în urmă (la momentul elaborării documentației de proiect), dar și îmbunătățirea lor continuă în scopul menținerii funcționalității drumurilor, în conformitate cu cerințele actuale de circulație în siguranță și confort cu vitezele, sarcinile și gabaritele prestabilite.

Ținând cont de principiile menționate pe parcursul anului 2014 s-a efectuat supravegherea continuă a rețelei de drumuri din zona de competență cu luarea de măsuri de întreținere periodică la momentul oportun, asigurând astfel ca costurile înglobate să fie minime.

Lucrările majore care au fost efectuate în perioada de raportare din contul mijloacelor pentru întreținere:

a) asfaltare sectoare drumuri pietruite și cu îmbrăcăminte bituminoasă ușoară:

- R36 Basarabasca – Ceadr-Lunga – Taraclia 3,0 km;
- R20 Rezina – Orhei – Călărași 14,6 km;
- L101 R9 – drum de acces spre s.Șeptelici 1,0 km;
- L177 Șoldănești – Cobîlea – R19 0,64 km;

- L195 Sevirova – Gura Căinarului – Putinești 0,7 km;
- L74 Tîrnova – Cupcini (s.Gaşpar) 2,73 km;

b) pietruire sectoare drumuri din pămînt:

- L159 R13 – Piscărești – Găuzeni 0,2 km;
- L178 Olișcani – Peciște – Chiștelnița – Codrul Nou 1,5 km;
- L179 R 13 – Dobrușa – Ignăței 0,4 km;
- L186 Florești – Vădeni – L107 7,5 km;
- L187 Alexeevca – Dumitrești 0,9 km;
- L192 R18 – drum de acces spre s.Valea Rădoaiei 1,8 km;
- L314 Peresecina – Hirtopul Mare – Ohrincea 2,11 km;
- L434 L433 – Drojdieni – Cățeleni 0,4 km;
- L465 R 3 – Pojăreni – Țipala – R 32 0,3 km;
- L481 Țințăreni – Geamăna – Ochiul Roș – Constantinovca 0,65 km;
- L511 L509 – Feștelița – Marianca de Jos, prin s.Feștelița 1,4 km;
- L512 Ștefan-Vodă – Săiți – R31 (s.Săiți) 0,7 km;
- L518 R 30 – drum de acces spre s.Căplani 0,8 km;
- L533 R31 – Ucrainca – Zveozdocica – Tocuz – Sălcuța 0,8 km;
- L593.2 Drum de acces spre s.Tomai 0,8 km;
- L621 Gotești-Doina – Chioselia 0,7 km;
- L636 Congazcicul de Jos – Iargara 0,9 km;
- L647 R37 – Joltai-Beșghioz – R36 3,0 km;
- L9 Bîrnova – Gîrbova – L 4 0,3 km.

Au fost reparate 3 poduri în suma de 21079,3 mii lei.

Totodată pentru conservarea și adaptarea patrimoniului de stat rutier, la condițiile cerute de evoluția traficului și de acțiunea, ce o pot avea agenții atmosferici, asigurarea planeității și durabilității mai bune a părții carosabile din beton asfaltic pe rețeaua drumurilor publice în 2014 au fost realizate următoarele:

- straturi de egalizare 36,3 km
- aplicarea straturilor noi din beton asfaltic 47,3 km;
- reparația îmbrăcăminte rutiere din pietriș cu adaos de material pietros 119,7 km;
- tratament bituminos 250,4 km.

Pe restul rețelei drumurilor publice s-au efectuat lucrări de întreținere și reparație curentă. Pe o lungime de 3850 km au fost executate lucrări de profilare a îmbrăcăminte rutiere din pietriș; profilarea acostamentelor pe o lungime a drumurilor publice de 7175 km. Au fost restabilite și curățate 1247 km canale de colectare și evacuare a apelor pluviale; cosită iarbă pe o suprafață de 3529 ha. Practic pe toată rețeaua cu îmbrăcăminte din beton asfaltic au fost realizate lucrări de plombare a gropilor.

Pe rețeaua drumurilor publice au fost montate 161 de autopavilioane pentru pasageri.

Asigurarea siguranței rutiere

Dintre toate modurile de transport, cel rutier este cel mai periculos, producînd cele mai multe pierderi, atît în costuri umane cît și materiale. Din aceste considerente în anul de raportare măsurile de asigurare a securității circulației rutiere au avut o prioritate meritată.

Întru realizarea prevederilor Strategiei naționale pentru siguranță rutieră, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.1214 din 27.12.2010, în programele anuale de reparației și întreținere a drumurilor sînt stabilite cheltuieli ce sînt nemijlocit de asigurarea siguranței circulației rutiere. Astfel în Programul pentru anul 2014 această sumă a constituit 76,00 milioane lei.

De la începutul anului 2014, pentru înlocuirea indicatoarelor deteriorate, uzate și pentru suplimentarea celor existente, conform schemelor de organizare a circulației rutiere au fost instalate **11223 indicatoare** rutiere noi, inclusiv:

pe drumurile **naționale** **6869 buc.**

pe drumurile **locale** **4354 buc.**

Pentru ghidarea optică a vehiculelor, în special în timpul nopții și sporirea siguranței circulației rutiere, în anul 2014 au fost înlocuiți stîlpi de ghidare în locul celor deteriorați, uzați și pentru suplinirea celor existenți au fost instalați **13317 stîlpi de ghidare** cu dispozitive reflectorizante, inclusiv:

pe drumurile **naționale** **11810 buc.;**

pe drumurile **locale**..... **1507 buc.**

Pentru sporirea siguranței rutiere, reducerea gravității accidentelor, evitarea derapării mijloacelor de transport de pe carosabil, direcționarea traficului rutier în anul 2014 au fost instalate **23,9 km de parapet metalic**, inclusiv:

din fondul rutier 17,7 km;

din fonduri externe..... 6,2 km.

De asemenea la capitolul siguranța circulației rutiere a fost aplicat **marcaj** rutier pe o lungime de **2397,73 km**, inclusiv:

pe drumurile **naționale****2307,7 km**;

pe drumurile **locale**..... **90,03 km**.

Paralel cu aceasta în anul 2014 au fost aplicate marcajele rutiere pietonale la **570** treceri pietonale.

În anul 2014 a fost instalat un obiect **semaforic** pe drumul local L 559 R3 – drum de acces spre or.Hîncești, km 2+700 în suma de – **490,0 mii lei**

Odată cu venirea sezonului rece al anului, au fost întreprinse măsuri pentru instalarea indicatoarelor cu tematica de iarnă pe 427 sectoare de drum periculoase și aprovizionarea acestora cu material antiderapant.

Elaborarea documentației de proiect și deviz

Pentru asigurarea obiectelor Programului lucrărilor de reparație și întreținere a drumurilor publice pe anul 2014 cu documentație de proiect și deviz au fost valorificate 18,5 mil. lei.

A fost elaborată documentația de proiect și deviz pentru 113 obiecte de reparație.

O parte din aceste proiecte au fost elaborate de către serviciul proiectări și devize din cadrul Î.S. “Administrația de Stat a Drumurilor”.

Supravegherea tehnică a lucrărilor

Pentru asigurarea întreținerii corespunzătoare a rețelei de drumuri publice, aflate în gestiunea economică Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” activează serviciul supraveghere tehnică a lucrărilor.

Pentru testarea tehnică instrumentală a lucrărilor și a materialelor de construcție Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” dispune de laborator de încercări acreditat în Sistemul Național de Acreditare al Republicii Moldova, dotat cu utilaj necesar pentru executarea complexului deplin a lucrărilor de încercări.

În anul 2014 au fost executate 1153 încercări de laborator, dintre care 510 probe de materiale rutiere; 659 carote prelevate din straturile constructive ale îmbrăcămintei din beton asfaltic și beton ciment. De asemenea au fost proiectate 9 compoziții de mixturi asfaltice.

Transparentă, calitate și eficacitate

În anul 2014 din volumul total al alocațiilor din fondul rutier **1363,076** milioane lei în baza licitațiilor publice au fost achiziționate mărfuri, contractate lucrări și servicii cu prețul total de **995,702** milioane lei sau **73,0%**.

O caracteristică funcțională a drumurilor (starea tehnică) este planeitatea suprafeței de rulare exprimată prin indicele IRI, m/km.

Conform rezultatelor măsurărilor instrumentale efectuate în anul 2014 starea tehnică a rețelei drumurilor (indicele mediu internațional al planeității IRI) s-a îmbunătățit simțitor față de anul 2013.

Situația comparativă față de anii precedenți (anii în care au fost efectuate măsurările anterioare) este prezentată în tabelul 5. Situația pentru anul 2014 este prezentată în figura 2.

Tabelul 5

Evoluția stării drumurilor naționale în anii 2013-2014

Anul	Starea (%)			
	Bună	Mediocră	Rea	Foarte rea
2013	27	36	21	16
2014	38	39	16	7

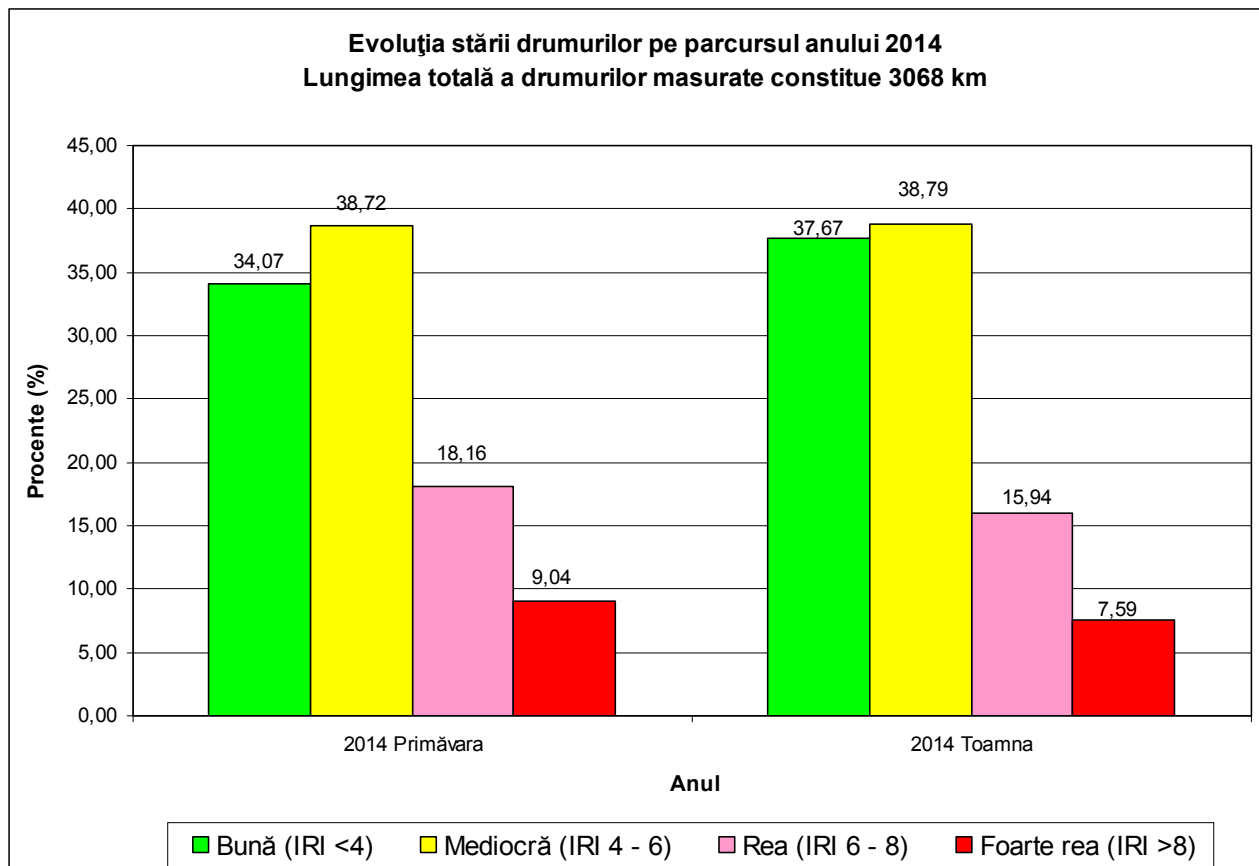

Figura 2

Ca indicator de eficacitate a activităților de rehabilitare, reparație și întreținere a drumurilor este folosit – Nivelul de cheltuieli operaționale a unui vehicul fizic recenzat.

În rezultatul calculelor, la baza cărora au stat datele intensității circulației, valorile IRI (stării de degradare a rețelei drumurilor publice), nivelul de cheltuieli operaționale a unui vehicul fizic recenzat pentru anul 2014 se estimează la valoare de **0,2796** dolari/km, sau cu **0,0320** dolari/km mai mică în comparație cu cazul dacă toată rețeaua de drumuri publice s-ar afla în stare rea și cu **0,023** dolari/km mai mult în comparație cu cea în stare bună.